

Toivakan puukoulu

”Puukkis” -Työpaja

Työpajan yhteenveto

24.10.2024

Toivakan puukoulu

SISÄLLYSLUETTELO

1	Lähtötiedot	2
2	Työpajan eteneminen.....	2
2.1	Työpajan lähtökohdat ja tavoitteet	2
2.2	Työpajaan virittäytyminen.....	3
2.3	Työpajan eteneminen.....	3
2.4	Ryhmä 1 tulokset	4
2.4.1	Toiminnot	4
2.4.2	Käyttäjät	5
2.4.3	Tilatarve	5
2.4.4	Mitä, jos Puukkista ei olisi?	5
2.5	Ryhmä 2 tulokset	5
2.5.1	Toiminnot	5
2.5.2	Käyttäjät	5
2.5.3	Tilatarve	5
2.5.4	Mitä, jos Puukkista ei olisi?	6
2.6	Ryhmä 3 tulokset	6
2.6.1	Toiminnot	6
2.6.2	Käyttäjät	6
2.6.3	Tilatarve	6
2.6.4	Mitä, jos Puukkista ei olisi?	6
2.6.5	Työpajan kolmas vaihe	6
3	Yhteenveto	9
	LIITTEET	10

Toivakan puukoulu
”Puukkis” -Työpaja

Työpajan yhteenveto

1 Lähtötiedot

Toivakan puukoulu sijaitsee Toivakan koulukeskuksessa. Puukoulu on osa rakennushistoriallisesti arvokasta perintöä. Rakennuksen on suunnitellut V.F Peltonen ja se edustaa 1930-luvun puukouluarkkitehtuuria. Talousarvioon 2024 on varattu määräraha puukoulun kunnostushankeselvitykselle. Rakennuksesta on jo hyvät lähtötiedot olemassa, mutta tämän lisäksi siitä päätettiin tehdä vielä puuttuvat asbesti ja haitta-ainekartoitukset sekä tutkimuksia hirsirungon kunnan selvittämiseksi.

Tämä lisäksi päätettiin järjestää työpajatyypinen suunnittelupäivä, johon toivottiin osallistuvan mahdollisimman laajasti mahdollisia tilojen käyttäjiä ja työntekijöitä. Tämä päivä oli 24.10.2024. Työpajaan osallistui 11 henkilöä ja lisäksi paikalla oli paikallisuutisten edustus (Maarit Nurminen).

Läsnä olivat:

- Vihinen Veli-Pekka
- Oksanen Varja
- Niemi Lauri
- Markkanen Kati
- Vihinen Anne
- Liljander Susanna
- Nieminen Irja
- Korhonen Satu
- Kuivalainen Susanna
- Saarelainen Topi
- Lämsä Jari

Työpajan fasilitaattorina toimi Minna Alhonen, projektipäällikkö käyttäjälähtöinen suunnittelu ja palvelumuotoilija, A-Insinöörit rakennuttaminen Oy.

2 Työpajan eteneminen

2.1 Työpajan lähtökohdat ja tavoitteet

Työpaja alussa Jari Lämsä kertoi, että lähtökohta työpajalle oli valtuustoaloitteessa, jonka mukaan puukoulun tulevaisuus tuli nostaa kunnan tehtävälialle. Tämän jälkeen Jaana Sojakka (projektipäällikkö, rakennusterveysasiantuntija, Rakennusterveys ja kestävä kehitys, A-Insinöörit Suunnittelu Oy), kertoi täydentävän rakennetutkimuksen tuloksista, joista on laadittu erillinen raportti.

Kuva 1. Työpajan tavoitteet

2.2 Työpajaan virittäytyminen

Työpaja alkoi virittäytymisellä, joka tehtiin Mentimeter alustalla. Tämä toimi myös yksilöiden oman mielipiteen ilmaisun välineenä. Tarkemmat tulokset liitteessä 1.

Mentimeter kyselyn tärkeimpänä huomiona oli, että puukoulu pitäisi ehdottomasti korjata ja laittaa käyttökuntoon.

Työpaja eteni alla olevan Agendan mukaisesti, mutta siten, että osallistujamäärän vuoksi, työpajassa edettiin suunniteltua nopeammin.

Työpajan agenda

Klo	Aihe
16.30	Tervetuloa työpajaan - alustus
16.50	Työpajaan virittäytyminen - Mentimeter
17.10	Ryhmäjako
17.20	Työpaja vaihe 1 – Mitä toimintoja Puukkikseen?
17.40	Tauko
17.55	Työpaja vaihe 2 – Mitä tiloja Puukkiksen toiminnot vaativat?
18.25	Tulosten esittely ja keskustelu
19.00	Äänestys
19.20	Palaute - Mentimeter
19.30	Tilaisuuden yhteenveto
19.45	Työpaja päättyy

Kuva 2. Työpajan agenda

2.3 Työpajan eteneminen

Tilaisuuden osanottajat jaettiin satunnaisesti kolmeen ryhmään. Tarkoituksena oli pohtia puukoulun käyttötarkoitusta ja käyttäjiä. Ensimmäisessä vaiheessa pohdittiin, mitä toimintoja ja kenelle "Puukkikseen" ja toisessa vaiheessa näille toimintoille pohdittiin tilatarpeita. Tähän toimijoilla oli käytössä puukoulun

pohjakuivat.

1. Vaihe

- mikä /mitkä toiminnot tarvitsevat kipeimmin Puukoulun tiloja?
- Ketkä ovat tilojen käyttäjiä?
- Mitä jää puuttumaan, jos Puukoulua ei ole?

2. Vaihe

- Mitä tiloja Puukkikseen tarvitaan?

Ryhmät kokosivat ajatuksia eri vaihtoehdoista

2.4 Ryhmä 1 tulokset

2.4.1 Toiminnot

Ei ikiomia tiloja joillekin tietyille toimijoille, vaan suunnitellaan eri ryhmille käyttö.

- Käsityömyymälä ja kutomo
- Taidekoulu
- Keittiö + kahvila, joka myös kokouskäyttöön.
- Aamupäiväkerho
- Joulumarkkinat

- Mediapaja ja etätyötila

2.4.2 Käyttäjät

Käyttäjinä voisi toimia eniten tarvitsevat yhteisöt, kuntalaiset ja nuoret (saataisiin sitoutettua rakennukseen, ei ilkivallalle)

- Käsityöläiset, kutomo
- MLL-perhekerho, aamupäiväkerho
- Kahvilanpitäjä
- Taidekoulu

2.4.3 Tilatarve

Seuraavassa vaiheessa kirjattiin pohjakuviin erilaisia tilankäytön vaihtoehtoja.

1 krs

- Tuotteiden valmistus ja myynti.
- Puukoulun iso tila näyttely/kahvio tila ja ulos kesäterassi.
- Kiinteä Pellervo Lukumies-näyttely ja vaihtuvat näyttelyt
- Taidekoulutila
- Kesäterassi
- AP- ja MLL-kerhot

2 krs

- Etätyötila/Mediapaja vanhaan asunto-osaan + ampumarata (ullakolle)

2.4.4 Mitä, jos Puukkista ei olisi?

Mikäli puukoulua ei olisi, häviäisi yhteinen tila ja osa historiaa sekä mahdollisuus kesäkahvilaan ja galleriatilaan.

2.5 Ryhmä 2 tulokset

2.5.1 Toiminnot

- Eri sukupolvien kokoontumis- ja kohtaamispaikka
- Kesällä pop-up kirppiskahvila (yrittäjävetoinen) → pop up näyttelyt

2.5.2 Käyttäjät

- Järjestöt
- Seniorit
- Mahdollisesti koulu voisi käyttää päiväaikaan
- Etätyöläiset.

2.5.3 Tilatarve

1 krs

- Alakerrasta mahdollisimman isoa tilaa, nuorisolle, perhekahvilalle, senioreille. Rentoa meininkiä (olohuone)
- Pop up -kahvila

- Keittiö ja wc-tila
 - Etätyöpiste
- 2 krs
- 4H-toimijoille
 - Kutomo?
 - Lökö- ja hengailupaikka, majoitus ullakolle.
 - Toimistotila yläkertaan

2.5.4 Mitä, jos Puukkista ei olisi?

Ei olisi kovin montaa vanhaa kaunista rakennusta. Historiaa häviäisi, on arvokas, hieno rakennus.

2.6 Ryhmä 3 tulokset

2.6.1 Toiminnot

- Kesäkahvila, ja kesäterassi
- Yleinen varattavissa oleva tila

2.6.2 Käyttäjät

- Kansalaisopisto, seutuopisto, koulun pienryhmät, aamu- ja iltapäivätoiminta
- Järjestöjen ja yhdistyksien toimitila
- Kutojat
- MLL
- Yritystoiminta

2.6.3 Tilatarve

1 krs

- Kokoontuminen oikealle luokkaan
- Kesäterassi
- Keittiö/kahvilatila/kesäkahvila (kirkon kanssa yhteistyö, näyttelykävijät kävisivät kahvilla Puukkiksessä)
- Säilytystilaa
- Kutomotila isoon luokkatilaan

2 krs

- säilytystilaa

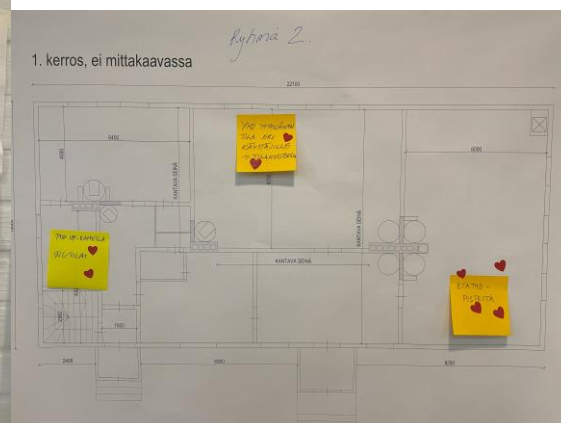
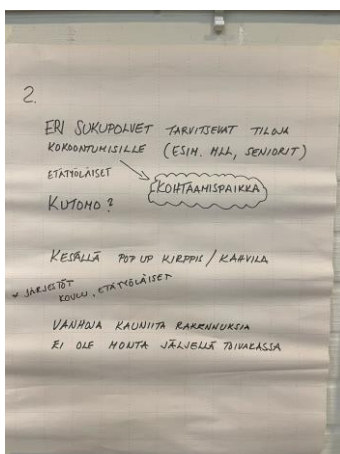
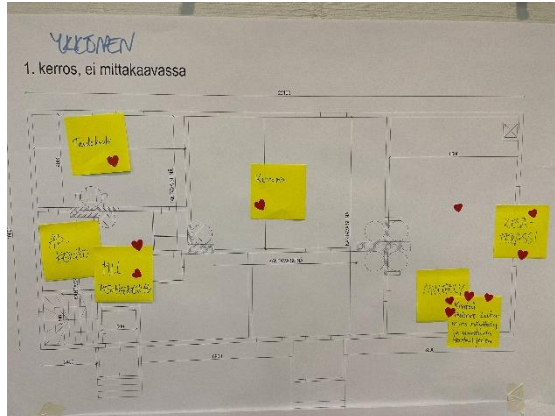
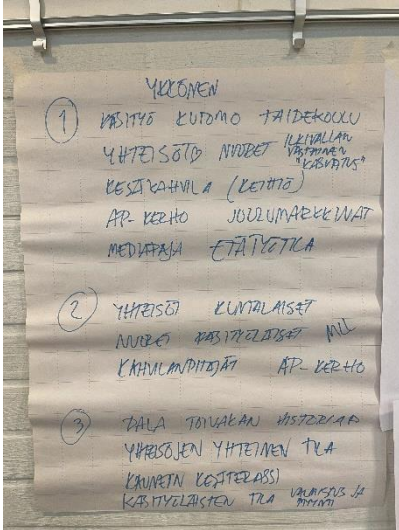
2.6.4 Mitä, jos Puukkista ei olisi?

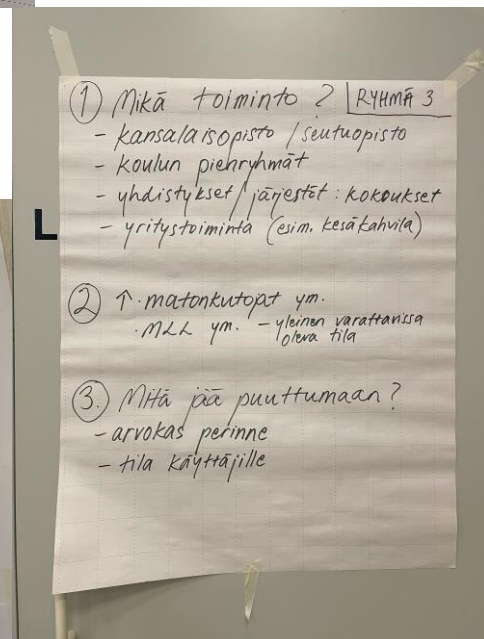
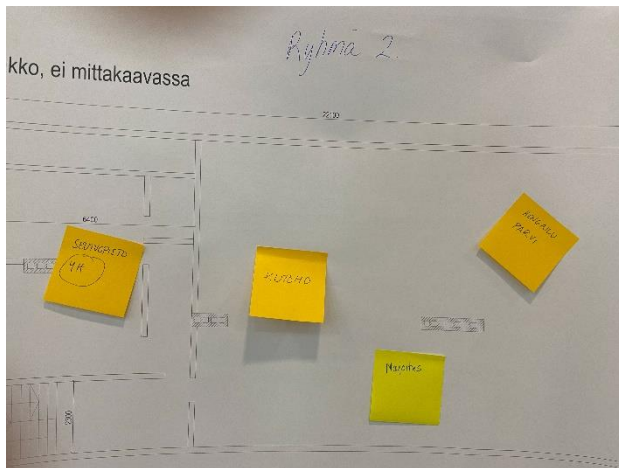
Mikäli puukoulua ei olisi, jäisi kyseinen tila pois yllä mainituilta käyttäjiltä ja käyttötarkoitukselta.

2.6.5 Työpajan kolmas vaihe

Lopuksi ryhmät esittelivät omat ehdotuksensa ja ideansa muille ja näistä käytiin keskustelua. Viimeisenä tehtävänä oli äänestää omasta mielestään parhaita ehdotuksia. Kaikille edustajille annettiin kolme ääntä (tarraa), jotka he saivat antaa omasta mielestään parhaille ideoille.

Alla ryhmien tuottamia kuvia ehdotuksista ja äänestyksistä. Ehdotukset olivat melko yhdenmukaisia. Eniten kannatusta sai taidenäyttelytila Pellervo Lukumiehen kiinteä näyttely sekä mediapaja, mutta näiden lisäksi ehdotetut etätyöpisteet ja kutomo saivat kannatusta. Kesäkahvio ja terassi mainittiin myös useissa ehdotuksissa

3 Yhteenveto

Todettiin, että Toivakassa on selkeä tarve yhteisille tiloille. Mahdollisuuksia on monia, esimerkiksi kesäterassi, näyttelytila, etätyöpiste, mediatyötila, kutomo ja säilytystilaa. Konserttisalina toimii tällä hetkellä kirkko ja Sun-toive, joten sille ei liene tarvetta.

Lämsä totesi, että päätöksenteko etenee lautakunnan ja kiinteistöohjelman kautta. ”Puukkis” ei todennäköisesti mene omana hankkeenaan muiden edelle. Kiinteistöohjelma tulee käsittelyyn alkuvuodesta. Aikataulullisesti kunnostushanke ei ole vielä ensi vuonna ajankohtainen. Kunta ei voi tehdä isoja investointeja kerralla ja nyt on menossa pari hanketta. Investointikyky tulee tulevaisuudessa laskemaan. Tili päätös ei anna ”Puukkiksen” tämänhetkistä kuluista todellisuutta, koska rakennusta pidetään vain puulämmöllä.

Todettiin, että rakennuksen osalta käsillä on ratkaisun vuodet. Pohdittiin, voisiko joku järjestö lähteä vetämään kunnostusta vuokrasopimuksen tai myymisen kautta. Myynnille paikka on tosin haastava. Myös kylätoimikunnalle tällainen hanke voisi olla mahdollista, ja siihen voisi olla saatavissa myös EU hankerahoitusta. Tilaisuuden osallistujilla oli kokemusta, miten hankkeita on viety muualla kyläyhteisöjen toimesta.

Osallistujilla oli myös kannanotto siitä, että puulämmön tila ei riitä, vaan aiheuttaa lisää korjausvelkaa puukoululle. Rakennuksen sisäpinnoilla on lisätty eristeitä, jotka eivät ole hirsirakennukseen soveltuvia, mm. muovimattoa ja eristeitä. Vuonna 2007 oli puukoululle tehty osakorjaus ja vaihdettu hirsiiä sekä korjattu julkisivulaudoitusta. Tällöin oli päätetty, että rakennusta lämmitetään puulla, jolloin se kuivuu paremmin ja ”hengittää”. Puulämmitystä ehdotettiin ratkaisuksi myös nyt; osallistujan mukaan ”pitäisi olla nimetty Isäntätaho, joka jatkossa hoitaa puulämmityksen.

Osallistujan kommenttina tuli myös se, että ”tarvitaan innokas, potentiaali yhdistystoiminto, joka ottaa koppia puukoulusta ja sen kunnostamisesta, esim. perustetaan asukasyhdistys, joka lähtisi innolla mukaan.” Hän kertoi esimerkin Ruuhimäen koulusta, josta entisöidään kylätaloa.

Pohdittiin, pitäisikö selvittää, onko Toivakan asukkaiden mielestä tarvetta asukasyhdistykselle? -Voisiko, esimerkiksi työpajasta kertovassa lehtijutussa markkinoida kuntalaisten asukasyhdistyksen perustamista? Ehdotettiin, että laaditaan asukaskysely asukas/kyläyhdistyksen perustamisesta ja kiinnostuksesta. Tämä kysely voidaan toteuttaa kunnan toimesta. Todettiin myös että ”maaseutukehityksestä voisi hakea hankerahoitusta ja sillä voidaan palkata työntekijä silloin, kun on isäntäyhdistys”. (Maaseutukehityksen ry).

Todettiin, että korjauskustannuksista tarvitaan tarkempaa kustannusanalyysiä. Selkeä tahtotila oli tällä osallistujajoukolla siitä, että puukoulu tulisi kunnostaa ja luopua tarvittaessa jostain muusta tilasta. Tämä asia jää kunnan jatkokäsittelyyn.

Lopuksi käyttäjät vastasivat vielä Mentimeter kyselyyn ja antoivat palautetta tilaisuudesta. Kyselyn tulokset ovat liitteenä 2.

LIITTEET

Liite 1: Työpajaan virittäytyminen

Liite 2: Työpajan palaute